

DE AFVALHELD

HET MAGAZINE VOOR EN DOOR AFVALHELDEN

Editie: Week van de AfvalHelden 2021 | Bewaarexemplaar

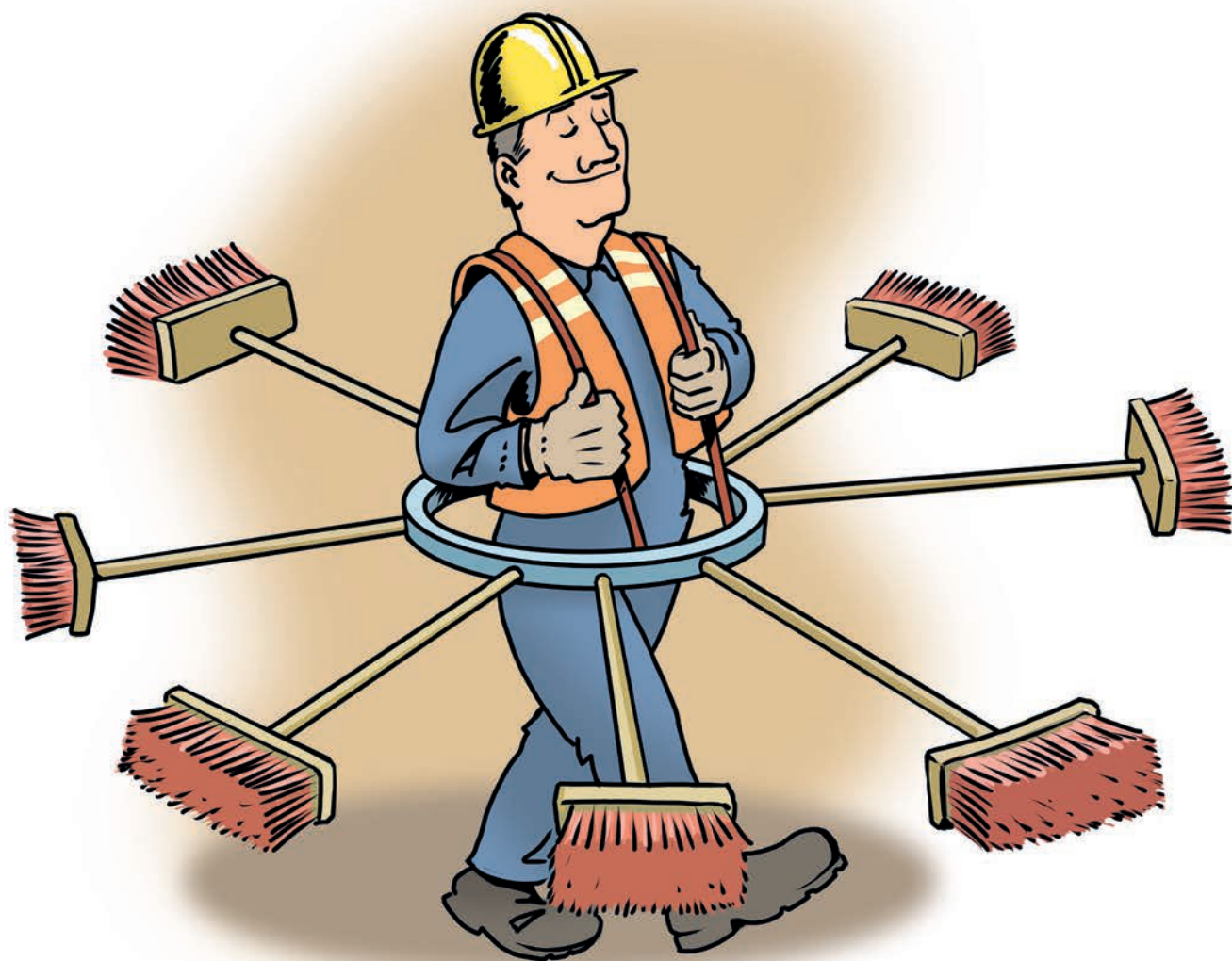

VROUWEN
in de afvalbranche

CORONACRISIS:
effect op de afvalbranche

HET GEKSTE
wat je ooit tegengekomen bent op de milieustraat?

HOUD AFSTAND!

illustratie & vormgeving: www.seidel.nl

www.arbocatalogus-afvalbranche.nl

we werken
VEILIG
of niet →

COLOFON

UITGEVERS

NVRD, WTC Arnhem
Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS ARNHEM
+31 (0)88 - 3770000
post@nvr.nl
www.nvr.nl

Vereniging Afvalbedrijven
Hugo de Grootlaan 27
5223 LB 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 - 6279444
info@verenigingafvalbedrijven.nl
www.verenigingafvalbedrijven.nl

REDACTIECOMMISSIE

Ilse van der Grift, NVRD
Tjeerd de Groot, NVRD
Jennifer Koster-Bos, Vereniging Afvalbedrijven
Debby van Meeteren, NVRD
Lianne Pit, NVRD
Daniëlle van Vleuten, Vereniging Afvalbedrijven

EINDREDACTIE

Suzie van de Pas en Karin Hegeman
Postbus 1218, 6801 BE Arnhem
+31 (0)88 - 3770000
vandepas@nvr.nl

REALISATIE EN DRUK

Print2pack

Voorblad:
Communicatiebron,
www.communicatiebron.nl

Hoewel door de uitgevers de uiterste
zorgvuldigheid is betracht, wordt voor de
inhoud geen aansprakelijkheid aanvaard.

WEEK
VAN DE
AFVAL
HELDEN
1 t/m 7 MAART 2021

INHOUD

05

CORONACRISIS ZET AFVAL- EN REINIGINGSBRANCHE ALS CRUCIAAL BEROEP OP DE KAART

Drukte op milieustraten, meer zwerf-
en medisch afval en bedankjes van
het kabinet: de coronacrisis heeft op
verschillende manieren effect op de afval-
en reinigingsbranche.

08

HET POPULAIRSTE UITJE VAN 2020: DE MILIEUSTRAT

Drie milieustraatmedewerkers delen
hun ervaringen in een roerig jaar. Van
reserveringen tot vreemde vondsten, alles
komt aan bod.

23

IN GESPREK MET... TWEEDE EN DERDE GENERATIE AFVALINZAMELAARS

Hoe is het om met je vader of zoon samen
te werken bij dezelfde organisatie?
Gerard en Barry Braakhuis zijn al meer
dan twintig jaar naast familie ook
collega's. Zij delen hun verhaal.

04 INTRO

07 DE BRANCHE IN CIJFERS

11 VROUWEN IN DE BRANCHE: DEEL 1

12 KENNISMAKEN MET WENDY DE WILD EN ROBERT LOOS

14 KLEURPLAAT TROTS OP ONZE AFVALHELDEN

16 OUDE VOERTUIGEN

18 SUEZ GAAT NAAR SCHOOL TOE!

19 OMGAAN MET AGRESSIE, HOE DOE JE DAT?

20 GOED OPGELEID AAN HET WERK

22 VROUWEN IN DE BRANCHE: DEEL 2

25 "WE ZIJN ALLEMAAL VEILIGHEIDSAMBASSADEUR"

26 MENTAAL FIT IN CORONATIJD

28 QUIZ

INTRO

WEEK VAN DE AFVALHELDEN

Ik ben trots en blij dat we eindelijk een week hebben waarin we de mannen en vrouwen in onze sector in het zonnetje zetten. Afval, reiniging en verwerking van afval is cruciaal voor onze maatschappij. Dit bleek wel toen de eerste lockdown in maart 2020 inging. Niet alleen werden we aangewezen als vitale sector, er waren ook overal bedankjes te zien. Tekeningen, briefjes en zelfs spandoeken om jullie als Helden te bedanken voor het werk wat jij bleef en blijft doen!

We werken in een branche die een belangrijke taak vervult in Nederland. Iedereen heeft te maken met afval. Of, zoals we het beter kunnen noemen: grondstoffen. Het is het doel van de branche om van al die grondstoffen weer iets nieuws maken. Dat kunnen

we niet doen zonder de bijdrage die jij iedere dag weer levert. En natuurlijk geeft werken in deze branche je ook altijd iets om over te praten op feestjes.

De Week van de AfvalHelden is een feestje speciaal voor jou. Dit magazine is als onderdeel van die week bedoeld als bedankje en is een blad vóór en dóór AfvalHelden. In dit magazine lees je interviews met collega's uit het hele land, is terug te vinden hoeveel mensen nu in deze branche werkzaam zijn en kun je zien wat de coronacrisis met onze sector heeft gedaan.

Veel leesplezier en een mooie Week van de AfvalHelden toegewenst!

Angeline Kierkels
Directeur Meerlanden ↔

CORONACRISIS ZET AFVAL- EN REINIGINGSBRANCHE ALS CRUCIAAL BEROEP OP DE KAART

Vanaf het begin van de coronacrisis is ervoor gezorgd dat het belangrijke werk in de afval- en reinigingsbranche veilig kon doorgaan. Niet voor niets is onze branche als cruciaal aangewezen. Daarmee zet de crisis het belang van ons werk opnieuw in de spotlight. In het afgelopen jaar heeft de branche laten zien hoe belangrijk de bijdrage is die geleverd wordt aan de volksgezondheid in Nederland. Iets om bij stil te staan en trots op te zijn.

TEKST: ILSE VAN DER GRIFT

Toen de eerste maatregelen werden aangekondigd en de lockdown van maart 2020 een feit was, ontvingen we als branche vragen zoals: Kunnen we het afval blijven inzamelen en verwerken, moeten we taken gaan afschalen, mogen we nog met meer mensen in de cabine, moeten we mondkapjes gaan dragen, mag de kantine openblijven, kunnen we nog wel met vrijwilligers blijven inzamelen, wat betekent dit voor onder-

houdswerkzaamheden van onze installaties en hoe gaan we verantwoord om met de inzameling en verwerking van Covid-19-besmet afval?

Al deze vragen zijn in de loop van het jaar beantwoord. De bedrijven hebben maatregelen genomen: van het plaatsen van schermen in de cabine en het dragen van mondkapjes in de binnenruimte tot verspringende werk- en pauzetijden en duidelijke hygiëne-instructies voor alle medewerkers, leveranciers en bezoekers. Maar

het belangrijkste was dat de mensen in de branche de schouders eronder zetten, zich aan de instructies hielden en dat de werkbereidheid groot was.

MEDISCH AFVAL

Eén afvalstroom steeg pijlsnel: medisch afval. Hierdoor ontstond al snel een tekort aan inzamelvaten voor ziekenhuisafval, waaronder coronabesmet afval. De sector ontwikkelde samen met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) een oplossing. ➡

Het 'droge' corona-afval, waaronder de mondkapjes, handschoenen en beschermende kleding van zorgpersoneel, mag tijdelijk in plastic zakken van minimaal 75 micrometer dik. 'Nat' medisch afval van patiënten blijft in vaten verpakt. Het 'droge' afval in plastic zakken mag worden verwerkt door andere bedrijven dan de verwerker van specifiek ziekenhuisafval ZAVIN.

DRUKTE OP MILIEUSTRATEN

Al snel tijdens de eerste lockdown bleek dat mensen de pandemie gebruikten om hun huis eens flink op te ruimen. Daarom werden maatregelen als de 1,5 meter en het beperken van het aantal bezoekers op de milieustraat genomen die zowel de bezoekers als de medewerkers beschermen. Hierdoor ontstonden lange rijen voor de milieustraten, waardoor het vaak noodzakelijk werd om verkeersregelaars in te zetten. Ondanks de oproep om alleen naar de milieustraat te komen als het echt moest, bleef het aantal bezoekers groot en leek het bezoek aan de milieustraat voor veel mensen een 'uitje'. Dit heeft zelfs het NOS-journaal gehaald.

MEER AFVAL

Als gevolg van meer thuiswerken, thuis onderwijs, het hamsteren van boodschappen, extra vrije dagen en de groei van online aankopen steeg de hoeveelheid afval dat mensen aan straat zetten. In de piek was er zelfs een toename van zo'n 30% meer PMD en restafval te zien. Dit heeft gezorgd dat ook bij de verwerkers en recyclers hard gewerkt moest worden om de hallen weer leeg te krijgen. Ook bij gft-afval en oud papier en karton was een stijging van bijna 10% van

het aanbod te zien. Veel kringloopwinkels zijn dicht geweest. Daar staat tegenover dat het aanbod van bedrijfsafval het afgelopen jaar behoorlijk is teruggelopen.

BIJPLAATSINGEN

Een gevolg van de drukte op de milieustraten, de toename van de hoeveelheid afval en het meer thuiswinkelen was de toename van het aantal bijplaatsingen. Overvolle containers en grote dozen van thuiswinkels zorgen ervoor dat mensen die niet in, maar bij de inzamelmiddelen zetten. Ook zijn er op de wegen van en naar de milieustraat meer illegale dumpingen van grofvuil gevonden. Door extra inzet van personeel, zowel voor handhaving als het opruimen, is dit probleem niet groter geworden.

NIEUW ZWERFAFVAL

Met de komst van de mondkapjesplicht en de algemene hygiënemaatregelen zien we een nieuw soort zwerfafval ontstaan; mondkapjes en in mindere mate handschoenen en doekjes. Deze vinden we steeds vaker terug in de openbare ruimte bij OV-locaties, winkelgebieden en in de natuur. Niet alleen zorgt dit voor overlast, ook de natuur heeft hieronder te leiden. Daarom is Nederland Schoon de campagne #mondkapjegeenzwerfkapje gestart. Mondkapjes en handschoenen horen in de restafvalbak thuis.

CRUCIAAL BEROEP

De afval- en reinigingsbranche is terecht als één van de cruciale beroepsgroepen aangewezen. Net als zorgmedewerkers, vakkenvullers, hulpdiensten en anderen zijn medewerkers uit onze branche 'ge-

woon' aan het werk. Sterker nog; er wordt een tandje bij gezet. Steeds meer inwoners tonen hier hun waardering voor. Bedankbriefjes, tekeningen, kopjes koffie en lekkernijen werden aangeboden; de dankbaarheid voor de medewerkers in onze branche werd duidelijk gemaakt.

Ook vanuit het kabinet was er aandacht voor de branche. Zo bezocht demissionair staatssecretaris Van Veldhoven een drietal afvalbedrijven om de mannen en vrouwen te bedanken en een hart onder de riem te steken. *"Jullie doen belangrijk werk dat ook in deze bijzondere tijd doorgaat. Cruciaal dat het ophalen en verwerken van afval doorgaat. Waar we kunnen, zullen we de sector helpen."* Ook Minister-President Rutte liet zijn waardering voor de branche blijken. Hij bracht een bezoek aan de Haagse Milieu Service waar hij sprak over echte AfvalHelden. ➡

PROTOCOL

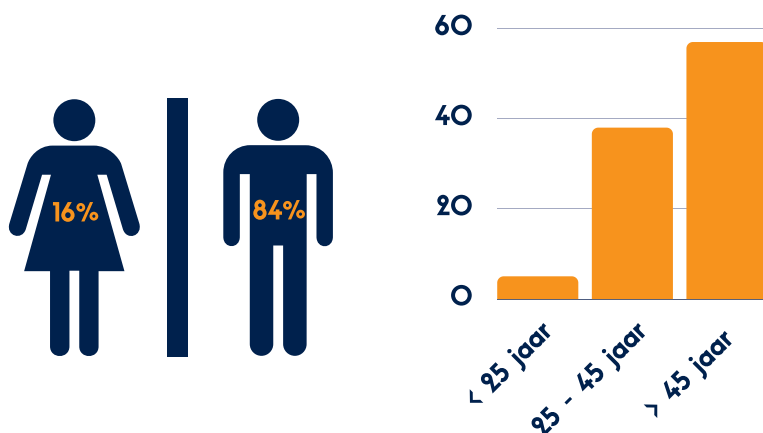
Ook nu nog gelden de algemene richtlijnen, adviezen en maatregelen van de Rijksoverheid en het RIVM als uitgangspunt om te kunnen blijven werken. Speciaal voor de afvalbranche is een protocol opgesteld met de titel 'We werken veilig of niet' dat de vertaling maakt van de algemene maatregelen naar wat dit betekent voor bedrijven in de afvalbranche. Zij gebruiken dit protocol als opmaat voor verdere invulling van hun eigen richtlijnen die passen bij de specifieke activiteiten van hun organisatie. Dit protocol is te vinden op: <https://www.mijn-corona-protocol.nl/protocol/afvalsector>. Met de maatregelen in dit protocol kunnen bedrijven het werk veilig en gezond voortzetten, zoals ze dat gedurende de coronacrisis steeds zijn blijven doen.

DE BRANCHE IN CIJFERS

AFVALINZAMELING EN -BEHANDELING: VOORBEREIDING TOT RECYCLING

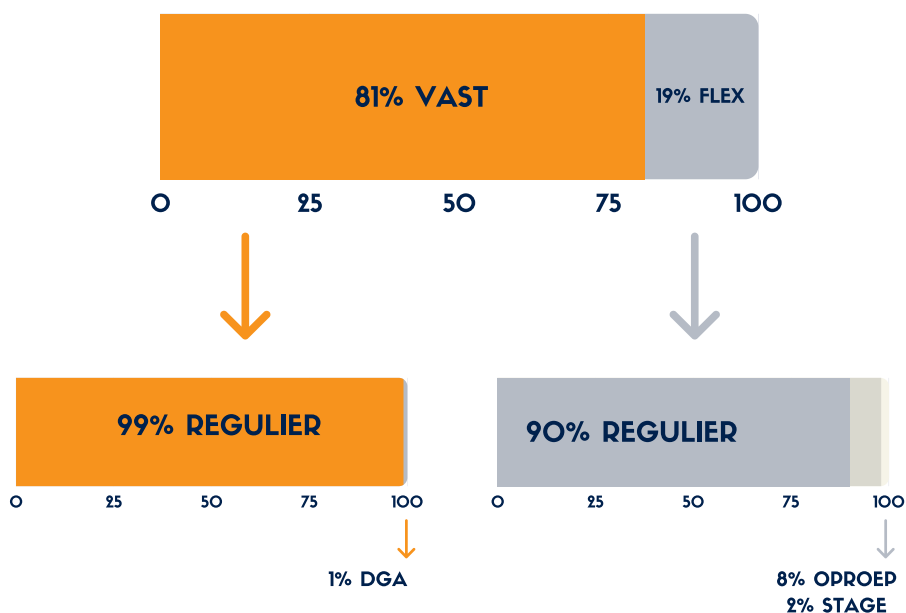
24.230 BANEN

28.940 WERKNEMERS

89% VAN DE WERKNEMERS WERKT
30 UUR OF MEER PER WEEK

CONTRACTSOORT

HET POPULAIRSTE UITJE VAN 2020: DE MILIEUSTRAT

Het vele thuiswerken in 2020 heeft tot veel opruimwoede geleid. Dat leverde meer reserveringen en files op voor de milieustraat dan voor een sterrenrestaurant. Bij beide word je dan ook even gastvrij ontvangen. De medewerkers van de milieustraat verdienen vijf sterren voor hun goede werk. Een schone milieustraat is het visitekaartje van een afvalbedrijf. Stefan, Arjan en Mayk, drie trotse milieustraatmedewerkers, vertellen wie en wat ze zoal tegenkomen tijdens een werkdag.

TEKST: DAAN MIDDELKAMP

Stefan Woutstra verzorgt de kringloopactiviteiten op de milieustraten van Omrin. Op de zes Friese milieustraten worden ook veel kringloopgoederen ingezameld. Stefan zorgt ervoor dat deze spullen netjes worden ingezameld om vervolgens weer verkocht te worden. "Er wordt van alles gebracht. Van groot tot klein, van nieuw tot antiek, van lego tot hele huisraden." Mensen kunnen deze spullen kwijt in de kringloopcontainer op de milieustraat. De verkoopbare producten worden vervolgens verdeeld onder de Estafette kringloopwinkels.

Tijdens de coronaperiode ziet Stefan zijn containers snel volraken. "Iedereen ruimt op en moet van zijn spullen af. Wij werken met reserveringen voor de milieustraat. Hierdoor kunnen we de drukte goed spreiden". Niet verkoopbare spullen kan Stefan gelijk kwijt op de milieustraat. Dit scheelt transport en kosten voor Estafette. "Vreemd genoeg brengen mensen soms ook gloednieuwe dingen weg. Nieuwe tv's, Babyborns of kleding met het kaartje er nog aan." Naast nieuwe producten vindt hij soms pareltjes als prachtige schilderijen, voetbalshirts met handtekening en antiek. Hiertegenover staan ook duizenden mokken, bakjes, lepels en vorken.

Stefan Woutstra bij een van zijn kringloopcontainers

Arjan Louwers op de milieustraat in Nijmegen

STEFAN:

“VREEMD GENOEG BRENGEN
MENSEN SOMS OOK GLOEDNIEUWE
DINGEN WEG. NIEUWE TV'S, BABY
BORNS OF KLEDING MET HET
KAARTJE ER NOG AAN.”

Het vreemdste wat Stefan ooit is tegengekomen? “Mensen hebben het dus voor elkaar gekregen om een hele paardenkoets in de zeecontainer kwijt te kunnen. De container zat toen propvol, maar we hebben nu wel een prachtig decorstuk in de winkel staan.” Stefan keek dan ook niet vreemd op toen mensen met een boot op een trailer vroegen in welke afvalcontainer de boot moest. “Nee hoor, ook die mensen help ik graag. Ik heb ook ooit iemands trouwring en juwelen terug gevonden, die waren per ongeluk weggegooid. Die meneer was zo blij, en zijn vrouw waarschijnlijk ook, dat hij me wilde omhelzen.”

Van het hoge noorden gaan we naar Nijmegen, waar **Arjan Louwers** nu vijf jaar op de milieustraat van de Dar werkt. Met zijn mensenkennis en ervaring als beveiliging weet hij mensen op een

positieve manier te benaderen. “Ik hou ervan om het visitekaartje te zijn en mensen een goed gevoel te geven over de milieustraat. Ik benader mensen wel eens met een lolletje en dat wordt gewaardeerd.” Soms lijkt de milieustraat wel op een pretpark, zo druk. “Voor de juiste sfeer hebben we toen Eftelingmuziek gedraaid in de pauze.”

ARJAN:

“JE MOET MENSEN GOED HELPEN,
SOMS ZIJN ZE HIER VANWEGE EEN
OVERLIJDEN, SCHEIDING OF ANDERE
ZAKEN. HIER GA IK DAN BEGRIPVOL
MEE OM.”

Dankzij corona is het veel drukker op de milieustraat. Er komen veel mensen iets wegbrengen, elk met een andere reden. Soms zijn de redenen minder leuk. “Je moet mensen goed helpen, soms zijn ze hier vanwege een overlijden, scheiding of andere zaken. Hier ga ik dan begripvol mee om.” Arjan en zijn collega's zijn opgeleid om hiermee om te gaan. “Mensen zouden eens moeten weten hoeveel diploma's ik heb. Ik sta hier met kennis over ➡

duurzaamheid, veiligheid en gastvrijheid. Het blijft wel moeilijk om bijvoorbeeld nieuwe of goed herbruikbare spullen in een container te zien. We leven nog te veel in een wegwerpmaatschappij. Dat is zonde”.

Mayk van Gulik is met zijn 22 werkjaren bij Brabants Afval Team en de gemeente Tilburg een bekend gezicht op de milieustraat. Samen met zijn collega's houdt hij Tilburg schoon en levert een goede service. Als voorman is Mayk verantwoordelijk voor het wel en wee op de milieustraat. "In al die jaren heb ik het nog nooit zo druk gezien als nu. Voorheen hadden we wel eens 600 mensen op een zaterdag, dat is nu elke dag zo." Het personeelsbestand is ook flink gegroeid van 14 naar 32 werknemers. "Veel geregeld, veel hollen en stilstaan. Deze baan bevalt me heel goed, anders had ik het ook geen acht jaar volgehouden."

Afgelopen tijd is het wel veel meer hollen dan stilstaan geweest. "Door de drukte hebben bezoekers ook een korter lontje. Het komt ook voor dat we bedreigd worden of uitgescholden. Dankzij trainingen om je verbaal goed te verweren en agressietraining kunnen we hier goed mee omgaan, maar leuk is anders." Mayk en zijn collega's leveren nu elke dag een topprestatie. Ook hebben sommige jongens een rugzakje of een slechte dag. "Ik heb een cursus gevolgd om aan hun gezicht te zien hoe ze zich voelen. Goede communicatie is essentieel. Als iemand zich niet goed voelt geef ik ze een taak die meer rust geeft."

Dit vertrouwen in het personeel betaalt zich uit in integriteit en waardering. "Een jongen die hier pas drie maanden werkte, vond een kistje met 10.000 euro in de afvalbak. Hij meldde dit gelijk bij zijn voorman. Een hele goede daad."

Over korte lontjes heeft Mayk nog een goede anekdote. "Op een dag stond de milieustraat letterlijk op ploffende. Niet door de drukte, maar omdat iemand een bom kwam brengen. Goed om je afval te scheiden, alleen nu moesten we de explosieendienst inschakelen om het op te ruimen." Gelukkig was de bom al onschadelijk, iets wat je niet vanaf de buitenkant kunt zien. "Ik ben nog steeds heel blij dat dat goed is afgelopen. De milieustraat moest wel even dicht. Maar we doen alles voor de veiligheid van onze mensen en bezoekers." ➡

Stefan, Arjan en Mayk vertelden alle drie dat ze nog uren aan verhalen hebben. Er gebeurt veel op de milieustraat. Honderden bezoekers op een dag en minstens zoveel afval of goed bruikbare spullen komen langs. Elk met hun eigen verhaal. Elke bezoeker met gastvrijheid ontvangen en alles wat ze wegbrengen met zorg in de juiste container geplaatst. Een plek waar mensen een kans krijgen, kunnen groeien en hard werken om het visitekaartje van de gemeente te zijn. De milieustraat waar het personeel zich met hart en ziel op een beter milieu stort.

De bom in kwestie

MAYK:

“ DOOR DE DRUKTE HEBBEN
BEZOEKERS OOK EEN KORTER
LONTJE. HET KOMT OOK VOOR
DAT WE BEDREIGD WORDEN
OF UITGESCHOLDEN. DANKZIJ
TRAININGEN OM JE VERBAAL
GOED TE VERWEREN EN
AGRESSIETRaining KUNNEN WE
HIER GOED MEE OMGAAN, MAAR
LEUK IS ANDERS. ”

VROUWEN IN DE BRANCHE

NAAM:

Sylvana Sheikkariem

LEEFTIJD:

35 jaar

WERKZAAM BIJ:

Coolrec Nederland locatie Dordrecht

HOE LANG WERK JE AL IN DE AFVALBRANCHE:

Ik werk hier al vijf jaar met heel veel plezier en ben altijd blij met nieuwe uitdagingen.

WAT ZIJN JE WERKZAAMHEDEN:

Ik ben logistiek planner. Mijn werkzaamheden zijn het bedienen van de weegbrug en het plannen van transporten van onze outletmaterialen, bijhouden van transportvergunningen (EVOA) en aansturen van onze interne logistiek op ons terrein.

WAAROM WERK JE IN DE AFVALBRANCHE:

Ik vind het leuk om zo mijn bijdrage te leveren aan de verbetering van het milieu.

WAT VERTEL JE OP VERJAARDAGEN OVER JE WERK:

Dat het belangrijk is om de restafval goed te scheiden om zoveel mogelijk weer opnieuw te gebruiken, en omdat er nieuwe producten van gemaakt kunnen worden.

WAT IS DE LEUKSTE REACTIE DIE JE OOIT KREEG:

Ik ben er heel blij mee dat ik de kans gekregen heb als logistieke planner te werken omdat ik mijn vorige werkzaamheden zo goed heb gedaan. Wat ik ook erg leuk vind, was de reactie van mijn man. Hij is er heel trots op dat ik een bijdrage lever aan het verbeteren van het milieu en dat ik deel uitmaak van de verschillende dames die bij Coolrec Nederland in Dordrecht werken.

Sylvana aan het werk bij de weegbrug van Coolrec Nederland in Dordrecht

NAAM:

Sandra Elast

LEEFTIJD:

29 jaar

WERKZAAM BIJ:

Avalex

HOE LANG WERK JE AL IN DE AFVALBRANCHE:

Sinds maart 2012 (9 jaar)

WAT ZIJN JE WERKZAAMHEDEN:

Momenteel rijd ik op een haakarmwagen om containers te legen op de milieustraat als ze vol zijn. Eerder werkte ik als chauffeur-belader.

WAAROM WERK JE IN DE AFVALBRANCHE:

Ik had altijd grote interesse in alles wat met vrachtwagens te maken heeft. Ik heb dan ook direct toen ik mijn B rijbewijs gehaald heb, een C en E erachteraan gedaan. Toen ik klaar was met mijn VWO dacht ik, ik wil iets praktisch doen. Ik heb genoeg gestudeerd. Toen solliciteerde ik op een vacature bij Avalex als chauffeur-belader en ik werd direct aangenomen. Ik heb geen dag spijt dat ik hier ben gaan werken. Het voelt ook niet als werk, het is gewoon geweldig om te doen en zeker op de wagen hebben we dagelijks de grootste lol.

Sandra Elast aan het werk bij Avalex

WAT VERTEL JE OP VERJAARDAGEN OVER JE WERK:

Dat ik vuilnisvrouw ben. Iedereen is altijd eerst heel verbaasd maar dit slaat al heel snel om naar enthousiasme en grote waardering. Normaal gaat het op een verjaardag niet over afval, maar bij mij kun je er niet omheen en ik merk dat mensen het leuk vinden om over te praten, iedereen heeft er in ieder geval een mening over.

WAT IS DE LEUKSTE REACTIE DIE JE OOIT KREEG:

Er riep eens iemand op straat, hey heb je een taakstraf ofzo? Nee ik doe dit omdat ik het leuk vind riep ik. Hij kon er wel om lachen, zwaaide vriendelijk en ik sprong weer achter op de wagen.

KENNISMAKEN MET WENDY DE WILD EN ROBBERT LOOS

In onze branche zijn meerdere organisaties actief om de belangen te behartigen van de vele verschillende bedrijven in de sector. Twee van de grotere zijn de NVRD en de Vereniging Afvalbedrijven. De NVRD verenigt de Nederlandse gemeenten en publieke bedrijven die zich bezighouden met inzamelen, reinigen en schoonhouden van de openbare ruimte. Bij de Vereniging Afvalbedrijven zijn private en publieke bedrijven aangesloten die actief zijn met activiteiten in de gehele afvalketen. De directeurs van deze verenigingen delen hun blik op de branche.

TEKST: DANIELLE VAN VLEUTEN

Wendy de Wild, directeur van de NVRD, ging eind 2020 aan de slag voor de afvalsector. De medewerkers in de branche maakten meteen een positieve indruk op haar. "Mensen werken met veel plezier in onze sector. Ik heb inmiddels verschillende werkbezoeken gedaan. Van milieustraat tot sorteercentrum, van textiel tot gladheidsbestrijding. Toen we de door de werkplaatsen liepen, ontdekte ik dat de meeste collega's hun directeur gewoon bij de voornaam aanspreken. Dat vind ik leuk. Gelukkig geen 'gemeneer' of afstand! Sowieso veel humor en een goede sfeer, dat was leuk."

TROTS OP HET WERK

Robbert Loos, bijna drie jaar directeur van de Vereniging Afvalbedrijven, is enthousiast over de trots op het werk die hij overal voelt. "In de loop van de jaren heb ik veel locaties en bedrijven

gezien. Wat opvalt is de trots. Trots op wat we met elkaar doen en bereiken. Op de groei van onze bedrijven, op de rol die ieder van ons speelt om afval in te zamelen en zo goed mogelijk te verwerken om er iets nieuws van te maken. Dat doen we in Nederland erg goed. Je merkt die trots echt overal. Ik vind dat we dat elkaar en de omgeving wat meer en vaker mogen vertellen. Daarom is deze week, de Week van de AfvalHelden, ook zo goed."

SCHOON NEDERLAND

Maar werken in het afval, dat is toch vies? Dat is vaak het eerste wat mensen denken. Robbert: "Toen mij gevraagd werd om voor de Vereniging Afvalbedrijven te gaan werken, dacht ik eerst ook even 'hummm, afval...'. Ik had lang in blinkende kantoorgebouwen van banken en verzekeraars gewerkt en vroeg me af wat ik nu ineens moest met 'vuilnis'. Maar dat gevoel was snel verdwenen. Als je kijkt welke bijdrage wij met elkaar iedere dag weer leveren aan een schoon Nederland. Als je ziet wat we betekenen voor het maken van duurzame energie, voor de aanpak van de klimaatverandering en voor het hergebruik van grondstoffen. Dan kun je niet anders dan trots zijn."

WENDY:

" HET WERK IN ONZE SECTOR
WORDT IN DE TOEKOMST STEEDS
BELANGRIJKER. WE BLIJVEN HARD
NODIG! "

MEER VROUWEN

Wendy ging zonder al te veel verwachtingen snel een kijkje nemen. "Ik ben helemaal nieuw in deze sector en nieuwsgierig van aard. Niet heel verrassend, maar ik kom vooral veel mannen tegen. Alleen bij de textielsortering is het meer gemengd. Ik vind

het hoog tijd voor wat meer stoere vrouwen! Goed dat in dit magazine een aantal van hen in het zonnetje wordt gezet. Verder vind ik het leuk om te zien dat mensen met zoveel enthousiasme bijdragen aan een duurzamere wereld."

SECTOR DIE ER TOE DOET

De directeuren hebben beide zo hun redenen om te werken voor onze branche. Wendy vertelt: "Ik vind het leuk om te werken in een sector die er toe doet. En die praktisch is – met echte banen die er voor Nederland als maatschappij toe doen. Net als bij mijn vorige werkgever ('het spoor') is de afvalsector belangrijk voor alle Nederlanders, en presteren we concrete resultaten waar iedereen blij van wordt. Al mogen burgers wel wat vaker beseffen dat we werk leveren waar ze blij van worden! Tegelijkertijd is het ook een nuchtere sector: handen uit de mouwen."

ROBBERT:

"MET JULLIE MAKEN WE
NEDERLAND IEDERE DAG WEER EEN
KLEIN BEETJE MOOIER. DAAR BEN IK
ECHT TROTS OP."

Robbert wil impact maken door ervoor te zorgen dat de resultaten van bedrijven goed zijn en blijven. "Zodat ruimte ontstaat voor het ontwikkelen van nieuwe activiteiten, waarmee we ons afval nog beter en meer milieuverantwoord kunnen verwerken. Ik geloof dat wij als sector een belangrijke rol spelen om Nederland en onze omgeving stap voor stap blijvend een beetje mooier te maken."

ONZE TOEKOMST

Over onze toekomst hebben de directeuren wel wat ideeën. "We zullen er voor blijven zorgen dat Nederland het afval netjes verwerkt. Met elkaar zullen we – nog meer dan vandaag – oplossingen zoeken om afval een nieuw leven te geven. De machines waarmee we werken zullen moderner worden, maar ons werk blijft hetzelfde. We ruimen het afval op en doen dat met de grootst mogelijk aandacht voor veiligheid en milieu", zegt Robbert. "Of we het nu afval, vuilnis of grondstoffen noemen – afval zal voorlopig nog wel bestaan. Dus in die zin, blijven we met elkaar nog hard nodig", vult Wendy aan, "Wel gaat ook de afvalsector in de toekomst meer gebruik maken van digitalisering en slimme snufjes. Dat zien we nu natuurlijk ook al. Dat gaat het werk denk ik vooral leuker maken, want daarmee rijden we slimmere routes en zamenen we op de goede plekken vaak genoeg in. Ook denk ik dat de eisen van wat we inzamelen omhoog gaan, zodat er meer en beter kan worden hergebruikt en gerecycled. Dat betekent dat het werk van onze mensen nog belangrijker wordt. Verder verwacht ik dat er steeds meer samenwerkingen komen tussen inzamelaars, repareer- en kringlooporganisaties."

TROTS(ER)

Tijdens de Week van de AfvalHelden staat iedereen die in de afvalsector werkt in het zonnetje. De directeuren vinden de week een heel goed initiatief. "We mogen wel wat trotser zijn op het belangrijke werk dat we met elkaar doen! Afval is misschien niet meteen het meest sexy onderwerp, maar super belangrijk en heeft enorme waarde voor alle plannen voor een duurzame, schone wereld", zegt Wendy. Robbert is het helemaal met haar eens en richt zich tot alle hard werkende mannen en vrouwen: "Heel veel dank voor het werk dat jullie iedere dag weer doen in onze mooie bedrijven. Met jullie maken we Nederland iedere dag weer een klein beetje mooier. Daar ben ik echt trots op. Laten we daar allemaal ook wat meer over te vertellen aan onze vrienden, familie en omgeving." ➡

VAN STRONTKAR TOT WATERSTOFAUTO

150 JAAR VUILNISWAGENS

Van 1870 tot nu is er veel veranderd in de wereld van inzamelvoertuigen. Waar het begon met paard en wagen, worden er nu voertuigen geproduceerd op waterstof. Een overzicht van de 'vuilniswagen'.

TEKST: RINY DE JONGE

De strontkar ('boldootwagen') rond 1930 in Amsterdam (Bron: Stadsarchief Amsterdam)

Rond het jaar 1870 werd het huishoudelijke afval (toen nog vuilnis genoemd) met paard en wagen opgehaald. De werklieden op deze wagens waren in veel gevallen pas kort in dienst bij de net opgerichte gemeentelijke reinigingsbedrijven. Het grootste deel van het ingezamelde afval bestond in die tijd uit (menselijke) stront en as uit kachels. Riolering bestond niet of nauwelijks en cholera-epidemieën bedreigden de volksgezondheid. De collega's op de vuilniskarren verzamelden de stront uit de woonhuizen, wisselden stronttonnen en vervoerden dit in hun "boldootkar", zoals de stinkende strontkar door bewoners werd genoemd (boldoot was het merk van een Amsterdams parfum). De stront en afval werden gemengd en gecomposteerd op belten en verkocht. Die boldootkar bleef nog jaren zijn ronde doen. In Amsterdam verdween hij in 1936, maar in Groningen pas wat jaren later.

VAN PAARD NAAR MOTOR

Een nieuwe fase in mechanisering startte begin 20ste eeuw in de Nederlandse afvalwereld. Hoewel hier nog lang werd vastgehouden aan het idee dat een paard en wagen het goedkoopste inzamelmiddel voor vuilnis was, werd vanaf 1910 steeds vaker onderkend dat gemotoriseerde vuilniswagens de toekomst hadden. Uitval van

zieke paarden tijdens de Eerste Wereldoorlog stimuleerde dit.

In Duitsland en Frankrijk reden al elektrische vuilniswagens en veegwagens. Paard en wagen werden verdrongen door geïmporteerde voertuigen met merken als Laffly en de elektrische Elite voerspanauto's (een trekkend voertuig op drie wielen waaraan een vuilnis aanhanger of veegmachine gekoppeld werd). Elektrische vuilniswagens domineerden tot 1934. Veel overeenkomsten met de huidige Tesla waren er niet: de voertuigen hadden weliswaar grote accu's, maar reden niet harder dan 16 km per uur en als chauffeur

Een gewone vuilniswagen rond 1900 in Amsterdam (Bron: Stadsarchief Amsterdam)

Een Faun vuilniswagen na een botsing met een tram
(Bron: Stadsarchief Amsterdam)

zat je in de openlucht. Het rijden op die vuilniswagens was geen pretje, want er was nog weinig asfalt, de banden waren van massief rubber en de geveerde chauffeursstoel bestond nog niet. Pas in de dertiger jaren kregen de voertuigen luchtbanden.

“ LANGE TIJD BESTOND Huishoudelijk afval uit stront en as uit kachels. ”

REVOLUTIONAIRE VUILNISWAGEN

In de jaren '30 werd in Nürnberg (Duitsland) een revolutionaire vuilniswagen geproduceerd. Het merk Faun bracht een vuilniswagen op de markt met een benzinemotor. De wagen is door de chauffeur ook op de treeplank te besturen (zijsturing, waardoor hij niet steeds in en uit hoeft te stappen), het stuur zit rechts in de cabine, hij heeft een lage instap en beschikt over een opbouw die kan kantelen (vuil verdichten) en bovendien hydraulisch kan worden omgewisseld. Door de kleine wielen en kleine cabine leek de Faun nog niet echt op de grotere vuilniswagens van na de oorlog. De gemeente Amsterdam schafte er tussen 1934 en 1938 meer dan 100 aan. Zij gebruiken deze wagens tot ver in de zestiger jaren, maar bouwden deze daarna om tot perswagens.

CRISIS IN AFVALINZAMELING

In de Tweede Wereldoorlog (1940-1945) is de crisis van de afvalinzameling compleet door gebrek aan onderdelen, banden, brandstof en de inbeslagname van vuilniswagens door de bezetters. Veel vuilniswagens werden al in het eerste en tweede oorlogsjaar omgebouwd naar persgas of reden op autogasgeneratoren. Huisvuil moest in deze jaren steeds vaker met handkarren of met paard en wagen worden opgehaald. De eerste jaren na de oorlog bleef een nijpende behoefte aan nieuwe vuilniswagens. Sommige gemeenten wisten militaire trucks op de kop te tikken, zoals Dodges en Chevrolets, waarmee vuilnis kon worden ingezameld.

MODERNISEREN NA DE TWEEDE WERELDOORLOG

Na 1950 rollen bij DAF uit Eindhoven vuilniswagens van de band. Ze zijn voorzien van moderne perssystemen en roltrommels. Ook de Engelse automerken Commer en de Bedford komen met innovatieve vuilniswagens op de Nederlandse markt. In de jaren '60, '70 en '80

neemt de keus aan vuilniswagens enorm toe. Nederlandse merken zoals DAF, Terberg en GINAF komen met eigen versies, laten de motoren op diesel lopen en verbeteren die in een hoog tempo. Vooral de Geesink-opbouw wordt op grote schaal toegepast.

Moderne vuilniswagens (Foto: Riny de Jonge)

Rond het jaar 2000 bereikt het aantal verschillende modellen en typen vuilniswagens een hoogtepunt. De gescheiden afvalinzameling, nieuwe inzameltechnieken, strengere milieuregeling doet de vraag naar maatwerk en specialistische vuilniswagens toenemen. Voorladers, zijladers, bovenladers met kraan worden de grote concurrenten van de traditionele achterbelading. Er wordt in die jaren volop gesleuteld aan het comfort in de cabine om zo te voldoen aan nieuwe ergonomische-normen. Verkeersveiligheid krijgt veel aandacht: dode hoekspiegels worden toegepast en de treeplanken achterop worden gekoppeld aan een snelheidbegrenzer. Europese emissiestandaarden worden van toepassing op de dieselmotoren in de vuilniswagens. Bijna elk nieuw model vuilniswagen krijgt tal van verbeteringen en nieuwe snufjes mee, zoals achteruit camera's, met het portier meedraaiende treeplanken en tal van sensoren gekoppeld aan een blackbox.

WATERSTOF

Hybride vuilniswagens verschijnen rond 2010, ze combineren elektrische bediening met hydrauliek dat op een dieselmotor draait. Enkele jaren later kwamen volledig elektrische vuilniswagens, maar voornamelijk met een beperkt bereik en power. Wellicht is de meest moderne vuilniswagen van 2021 de volledig energie neutrale waterstof vuilnisauto van de gemeente Groningen. De hoge aanschafprijs is nog een belemmering, maar voor 2030 krijgt deze zeker massale navolging in afvalland.

En wat komt er na waterstof? Innovatie zal nooit stoppen, maar de productie van "vuilniswagens" wellicht wel als er geen vuilnis meer bestaat, maar alleen 'grondstoffen' worden ingezameld. ➡

Waterstofvuilniswagen Groningen (Foto: gemeente Groningen)

SUEZ GAAT NAAR SCHOOL TOE!

'Kinderen hebben de toekomst' en 'jong geleerd is oud gedaan' zijn begrippen die niet voor niets al decennialang gebruikt worden. Ze zijn namelijk hartstikke waar! SUEZ vindt het belangrijk om kinderen meer te leren over verkeersveiligheid en over het belang van afval scheiden. Zo gaan kinderen bewuster leven én ze inspireren hun ouders en de rest van hun omgeving. Om zo veel mogelijk kinderen te bereiken, zet SUEZ verschillende middelen in.

TEKST: LOTJE DE LAAT

VEILIG OP WEG

Veilig op Weg is een initiatief van Veilig Verkeer Nederland en Transport en Logistiek Nederland, om de verkeersveiligheid rondom basisscholen te vergroten. SUEZ bezoekt als ambassadeur van Veilig op Weg jaarlijks zo'n 250* basisscholen in heel Nederland. Hiervoor heeft SUEZ een speciale inzamelwagen en collega's die daarmee op pad gaan. Kinderen mogen plaats nemen in de bestuurderscabine, zodat ze zelf eens ervaren wat een chauffeur wel en niet ziet. Door de opengewerkte zijpanelen van de inzamelwagen, kunnen de kinderen goed zien wat er binnen in de inzamelwagen gebeurt.

LESPAKKETTEN

Tijdens de bezoeken voor Veilig op Weg vertelt SUEZ over verkeersveiligheid, maar óók over het belang van afval scheiden. Daarvoor heeft de organisatie eind 2019 een eigen lespakket ontwikkeld. Tijdens een Veilig op Weg les gaat de halve klas mee om de wagen te bekijken, de andere

helpt doet een opdracht over afval scheiden. Daarna wisselen de groepen, zodat alle kinderen alles leren over beide onderwerpen. De lespakketten zijn vooral geschikt voor de oudere groepen. Voor groep 1/2 en 3/4 komt de organisatie met knutselbladen zodat ook de onderbouw al heel jong kennis kan maken met het idee dat afval waardevol is. Ook is er een spreekbeurtpakket beschikbaar en een presentatie die collega's kunnen gebruiken.

AANDACHT VASTHOUDEN

Medewerker Harry Vantergouw is 250 dagen per jaar op pad met de speciale inzamelwagen en hij vindt het nog steeds heel leuk. "Kinderen zijn heel nieuwsgierig, vooral meisjes. Dat is echt een verschil. De jongens vinden vooral de wagen interessant, maar de meiden zijn erg geïnteresseerd in de mogelijkheden van afval. Je moet het een beetje spannend houden, de aandacht vasthouden, maar dat lukt prima. De kinderen zijn altijd heel enthousiast. Ik denk wel dat

ze de nieuwe kennis mee naar huis nemen, het duurzame zaadje wordt hier gepland."

KANSEN ZIEN

Medewerker Mariëlle Alberda verzorgde al verschillende presentaties op scholen. En dat doet ze met veel passie. "Het is heel belangrijk om kinderen duidelijk te maken hoe belangrijk afval is en wat je er allemaal van kunt maken. Ik neem allerlei producten mee die wij van afval maken zoals een gieter, buggy, shampoofles of fleecetrui, en dan hebben die kinderen echt grote ogen. Als je het proces uitlegt en laat zien wat er mogelijk is, vinden ze het helemaal geweldig. Door het te visualiseren, gaat het leven. Kinderen zien kansen in plaats van beren op de weg en ik hoop dat ze dat thuis overbrengen. We zouden dit eigenlijk niet alleen voor kinderen moeten doen, maar ook voor 'grote mensen'. Het is echt heel belangrijk om deze boodschap over te brengen." ➡

*gemiddelde voor de coronacrisis

Fotograaf: Bas van Spankeren

OMGAAN MET AGRESSIE, HOE DOE JE DAT?

In de snelle maatschappij van nu krijgt de medewerker die zijn vak op straat uitoefent, steeds sneller te maken met onbegrip vanuit omwonenden. Verbaal en fysiek geweld zijn hierbij geen uitzonderingen meer. Leo Keuvelaar verzorgt al meer dan twintig jaar trainingen voor grote afvalverwerkers op het gebied van persoonlijke veiligheid. Hij gebruikt hierbij de principes van zijn grote passie aikido: *Ik hoor en vergeet, ik zie en onthoud, ik doe en begrijp.*

TEKST: LEO KEUVELAAR

"Op het moment dat je te maken krijgt met agressie, spelen veel factoren een rol." Emotie en angst voeren vaak de boventoon, waardoor er weinig ruimte in het hoofd overblijft om anders te denken, en dus anders te handelen. "Een oplossing als 'blijf professioneel en bewaar de rust' is dus ook heel makkelijk gedacht," aldus Leo Keuvelaar, sensei, trainer en oprichter van Keuze opleidingsinstituut KOI. "Ik hoor tijdens de trainingen die wij geven vaak dat men zich voelt alsof zij in de frontlinie staan. Het is dan niet zo makkelijk om rustig te blijven denken."

PRINCIPES VAN AIKIDO

In zijn trainingen mixt Leo Keuvelaar wetenschappelijke tools en skills met de principes van martial art aikido: "Dit zorgt ervoor dat de training leuk en bewegend is. Het helpt ook om mentale ruimte te creëren. Zo kun je beter nadenken over een goede strategie wanneer je met agressie te maken krijgt." Deelnemers leren zelfverzekerd op een situatie af te stappen, oogcontact te maken en welke houding zij het beste aan kunnen nemen. "Het is belangrijk proactief en preventief te zijn. Zo zorg je ervoor dat de ander de kans niet krijgt te escaleren. Met een afwachtende houding sta je dus meteen 1-0 achter. Stap je op de juiste manier op de situatie af, dan voorkom je al heel veel problemen. En leer ook om je eigen grenzen aan te geven!"

OOK NAAR JEZELF KIJKEN

"Het is niet eerlijk de schuld alleen neer te leggen bij de ander wanneer er een lastige situatie ontstaat. Daar zijn we als mensen wel erg goed in. Daarom gaan we in onze lessen ook altijd aan de slag met zelfreflectie. Niet iedereen is hetzelfde, en gelukkig maar!" Leo zorgt er ook altijd voor dat hij ingaat op straatcultuur en de internationale samenleving: "Het is ook fijn als we meer over 'de ander en onszelf' te weten komen. Dan kun je mensen beter inschatten."

Al met al is het in een lastige situatie belangrijk om te weten wie je zelf bent, hoe je handelt en in welke omgeving je bent. "Neem de kracht van de ander over en ga niet vechten, maar buig mee en controleer." Eén praktische tip van Leo om direct mee te beginnen? "Haal even diep adem en tel tot 10 als je op een lastige situatie afstapt." ➡

PRAKTISCHE TIPS OM AGRESSIE TE VOORKOMEN:

- Ga niet in discussie
- Laat je niet uit de tent lokken
- Verwijs door naar de leidinggevende of naar de website van de gemeente
- Blijf beleefd

GOED OPGELEID AAN HET WERK

Er zijn meer dan 100 opleidingen en cursussen te volgen in de afvalbranche. Deze opleidingen bieden de kennis om veilig, duurzaam en goed te kunnen werken. Als afvalmedewerker heb je een diploma nodig om bijvoorbeeld met gevaarlijke stoffen om te gaan, op de milieustraat te werken en machines of wagens te bedienen. Met het goed opleiden van het personeel in de branche, help je niet alleen de mensen vooruit maar ook de gehele afvalbranche. In dit artikel vertellen Barry en Ad over hun opleidingen.

TEKST: DAAN MIDDELKAMP

Barry Dessens, 43 jaar, woont in Delft en werkt al sinds 1999 in de afvalbranche. Tegenwoordig als medewerker van de milieustraat, maar begonnen als algemeen medewerker afval. In Pijnacker Nootdorp is Barry hét gezicht binnen de milieustraat, zijn lievelingsplek op Avalex. Een drukke plek, vooral tijdens de coronaperiode, maar hij kan deze druk goed aan. Vier jaar geleden startte hij met de opleiding MBO2 Beheerder Milieustraat. Dit heeft hem het vertrouwen en de kennis gegeven om met het veelzijdige werk om

te gaan. Geen één dag is hetzelfde en dat maakt het uitdagend en leuk.

Dit was volgens Barry vroeger wel anders. "Vroeger was ik erg tegendraads en ging ik graag de confrontatie aan. Tijdens de opleiding leer je hoe je frustraties anders kunt oplossen." Voor de vakken krijg je huiswerk mee over bijvoorbeeld de bedrijfsvoering, afvalbeheer, duurzaamheid in het algemeen en om jezelf beter te leren kennen. "Ik ken het bredere plaatje van de bedrijfsvoering, waarom dingen zo zijn besloten. Nu kan ik mijn gedachten hierover

beter verwoorden. Je zit dan beter in je vel en dat straalt je ook uit naar anderen."

Bij Avalex worden opleidingen gestimuleerd en medewerkers geprikkeld. Ronald Hanstede, KAM-Coördinator, heeft Barry over de streep getrokken. Eerst door hem uit te dagen, later door hem te ondersteunen om door te gaan. De steun en het vertrouwen vanuit Avalex is erg waardevol. "Op jezelf reflecteren en nieuwe dingen leren kan erg confronterend zijn, gelukkig ben ik hierin altijd gesteund door de docenten en mijn collega's", aldus Barry.

Barry Dessens op de werkvloer

BARRY:

"IK KEN HET BREDERE
PLAATJE VAN DE
BEDRIJFSVOERING,
WAAROM DINGEN
ZO ZIJN BESLOTEN.
NU KAN IK MIJN
GEDACHTEN HIEROVER
BETER VERWOORDEN.
JE ZIT DAN BETER IN
JE VEL EN DAT STRAALT
JE OOK UIT NAAR
ANDEREN."

Vroeger zat hij hier niet op te wachten. Maar nu is hij niet meer te stoppen. "De uitreiking van het papiertje, het diploma, is een heel gelukkig gevoel. Na MBO2 ben ik gelijk begonnen met MBO3 en wacht ik nu op de start van MBO4. Met een diploma sta ik veel beter in de markt en in het leven."

ZELF KIEZEN

Dat een opleiding je veel kan brengen bewijst ook Ad. Ad Hadders werkt nu 10 jaar bij de gemeente Amsterdam. Hij heeft hier verschillende functies gehad; van huisvuilophaler, afvalcoach, controleur bedrijfsafval tot coördinator. "Er is veel veranderd in afvalland en ik ben hierin meegegroeid." Hij heeft kansen gekregen, gegrepen en zelf mogelijkheden gecreëerd. De opleiding bij Spa en de mogelijkheid om zich te ontwikkelen binnen de gemeente hebben hem hier erg bij geholpen.

"Ik heb zelf gekozen voor de opleiding, ik wist dat ik meer kon en wilde dus ook meer leren. De MBO opleidingen bij Spa hebben mijn ogen geopend en mij geprikkeld." Zijn leidinggevendenden hadden hier dan ook vertrouwen in en geïnvesteerd in

hun werknemer. Dit vertrouwen betaalt zichzelf terug. Ad zet zich met de volle 100% in voor zijn werk. Als afvalcoach tijdens Sail Amsterdam heeft hij meegeholpen de stad schoon te houden. Nu werkt hij mee aan verschillende projecten om de straten van Amsterdam schoon te houden. Zo is hij binnen de organisatie ook gegroeid en doorgeschoven naar een nieuwe functie met meer verantwoordelijkheid.

Bij de opleiding spreek je mensen met verschillende achtergronden. "Ik heb veel geleerd van collega's uit andere steden. Hun verhalen waren mooi om te horen. Zo heb ik veel geleerd over het landelijk afvalbeleid, het belang van recycling en over de plastic soup. Dit geeft mij extra motivatie om mijn werk nog beter te doen en mij te blijven ontwikkelen."

Tijdens de opleiding is er veel ruimte voor een gesprek. De docenten zorgen voor een open sfeer. Dit helpt mensen vertrouwen te kweken. "Sommige collega's durfden in het begin niet te presenteren, maar na een paar maanden konden ze hun mond niet meer houden. Erg mooi om te zien

hoe anderen groeiden", aldus Ad. "Mijn leven is echt verbeterd. Ik heb nu een mooie functie, leuk werk en ook veel tijd voor mijn gezin. De opleidingen MBO 2, 3 en binnenkort 4 hebben mij geprikkeld om te komen waar ik nu ben." ⇄

AD:

" IK HEB VEEL GELEERD
VAN COLLEGA'S UIT
ANDERE STEDEN. HUN
VERHALEN WAREN
MOOI OM TE HOREN. ZO
HEB IK VEEL GELEERD
OVER HET LANDELIJK
AFVALBELEID,
HET BELANG VAN
RECYCLING EN OVER DE
PLASTIC SOUP. "

Ad Hadders voor een voertuig van gemeente Amsterdam

VROUWEN IN DE BRANCHE

NAAM:

Iris de Visser

LEEFTIJD:

27 jaar

WERKZAAM BIJ:

Van Kaathoven in Uden

HOE LANG WERK JE AL IN DE AFVALBRANCHE:

Bijna 2 jaar

WAT ZIJN JE WERKZAAMHEDEN:

Allroundchauffeur op kraakperswagen, zijlader en autolaadkraan en soms belader.

WAAROM WERK JE IN DE AFVALBRANCHE:

Eigenlijk wilde ik graag ambulancechauffeur worden, maar daarvoor had je rijervaring nodig. Dus ben ik bij Van Kaathoven aan de slag gegaan om ervaring op te doen. Maar eenmaal aan de slag, bleek het veel te leuk om weg te gaan, dus ben gewoon gebleven. Het werk is afwisselend en ik heb hele fijne collega's. Ik ben zelf leergierig en krijg iedere keer weer een nieuwe uitdaging om bij te leren. Omdat ik op zoveel verschillende wagens rijd, is geen dag hetzelfde.

Iris trots voor een van de wagens van Van Kaathoven

WAT VERTEL JE OP VERJAARDAGEN OVER JE WERK:

Dat zijn stoere verhalen, zoals dat ik containers moet ophalen in het PSV stadion. Maar meestal lachen ze het hardst als ik vertel over blunders. Languit op de grond als ik uitglijd bijvoorbeeld.

WAT IS DE LEUKSTE REACTIE DIE JE OOIT KREEG:

Dat zijn er best veel... Zo moest ik een keer in een smalle straat manoeuvreren en riep een man naar mijn collega's: "Nou, dat is een goede chauffeur!". Waarop mijn collega's antwoordden "Chauffeuse, wij hebben een chauffeuse en dat is de beste die er is!". Maar misschien is het leukste wel de man met de dikke Audi die zijn auto aan de kant moest zetten in een smal straatje zodat de vrachtwagen erlangs kon rijden. Doordat de man zo onder de indruk was van een vrouw achter het stuur, reed hij spontaan tegen een lantaarnpaal.

NAAM:

Anja

LEEFTIJD:

56 jaar

WERKZAAM BIJ:

Dar NV in Nijmegen

HOE LANG WERK JE AL IN DE AFVALBRANCHE:

Ik werk nu bijna twee jaar bij Dar.

WAT ZIJN JE WERKZAAMHEDEN:

Ik ruim (zwerf)afval op rond de winkelcentra en de busroutes. Dit doe ik met mijn bakfiets. Al het zwerfafval dat ik tegenkom ruim ik op. Soms moet ik de fiets even op slot zetten en ga ik met een ring en zak lopen om het afval op te ruimen. Ook tijdens het fietsen grijp ik van alles mee. Afval waait ook vaak weg, dat ruim ik ook op.

WAAROM WERK JE IN DE AFVALBRANCHE:

Ik vind het heerlijk werk. Lekker buiten, dat is gezond. In coronatijd werd dat nog duidelijker, dan mag ik blij zijn dat ik werk heb en niet binnen zit. Binnen zitten vind ik maar saai.

WAT VERTEL JE OP VERJAARDAGEN OVER JE WERK:

Dat het lekker vrij werken is. Niemand die op de klok kijkt. Ze kijken niet steeds op m'n vingers of ik mijn werk goed doe. Je hebt veel vrijheid. Soms is het wel koud hoor, maar dan doe ik genoeg kleren aan. En als je eenmaal druk bezig bent, krijg je het vanzelf warm. Het is fijn om buiten te werken. Mensen waarderen het ook echt. Tijdens de eerste coronagolf stonden mensen op de ramen te kloppen en te klappen als ik langs kwam. Mensen zijn positief en enthousiast, dat is erg leuk.

WAT IS DE LEUKSTE REACTIE DIE JE OOIT KREEG:

Ik krijg veel positieve reacties. Ook wel grappige, dan vragen mensen: "krijgen we vandaag soep?". Dat komt door de bakfiets. Mensen maken dan grapjes of ik soep bij me heb. Ik zeg dan: nee vandaag zijn het ijsjes. Mensen maken graag een babbeltje. Ik vind het kei leuk werk, had me geen leuker werk kunnen bedenken.

Anja op pad met de bakfiets

IN GESPREK MET...

TWEEDE EN DERDE GENERATIE AFVALINZAMELAARS

Vader Gerard (65) en zoon Barry (40) Braakhuis delen niet alleen hun genen en achternaam, maar ook een werkgever. Beiden werken al jaren met veel plezier bij afvalinzamelaar Twente Milieu. Al vanaf jonge leeftijd ging Barry met zijn vader mee naar het werk. Zodra het kon, ging hij ook zelf aan de slag bij Twente Milieu. De twee mannen delen hun ervaring.

TEKST: LIANNE PIT

Vader Gerard was veertien toen hij begon met werken bij een loonbedrijf. Op zijn 23e koos hij er echter voor om, net als zijn vader voor hem, bij de gemeente aan de slag te gaan als afvalinzamelaar. "Bij het loonbedrijf was het werk erg afhankelijk van het seizoen. In de winter was er weinig te doen, maar in de zomer waren de dagen erg lang. Ik wilde, nadat ik was getrouwd, iets meer zekerheid. Bij de gemeente kon ik dat vinden."

ZO VADER, ZO ZOON

Zoon Barry mocht van jongs af aan mee om de wereld van de afvalinzameling te ontdekken. Elk vrij uurtje dat hij had, ging hij mee met zijn vader. Barry: "Het was geweldig om in de cabine van de veegmachine te zitten. Om samen het marktplein schoon te maken wanneer er markt was geweest. We hadden de grootste

lol. Mee op de strooiwagen, of op de zijlader, je kon het zo gek niet bedenken en ik ging mee." Op zijn 18e ging Barry zelf aan de slag bij Twente Milieu, dat in die tijd net was opgericht. Eerst een bijbaantje als belader, later in vaste dienst als chauffeur. "Toen ik in dienst kwam, moest ik leren rijden met de wagens. De bediening wist ik al, omdat ik zo vaak had meegereden met mijn vader. Hij heeft mij alle kneepjes van het vak geleerd."

GERARD:

"JE KAN BIJ HET
AFVALBRENGSTATION NIET
ZEGGEN DAT DE SLAGBOMEN
DICHT GAAN. WIJ ZEGGEN NU,
'WE ZIJN GEEN MILIEUSTRAT,
MAAR EEN PRETPARK'. HET IS
ECHT EEN UITJE VOOR MENSEN."

MET ZIJN TWEEËN OP PAD

Na vier jaar in dienst verving Barry een collega waar zijn vader veel mee samenwerkte. Barry: "Het leukste wat ik meegemaakt heb, is dat je eigen vader je in de zeik neemt. Zo reden we eens langs een school waar veel moeders stonden om hun kind op te halen. Mijn vader stapte uit om te kijken of ik de bocht kon halen. Voordat ik het wist, zag ik de paniek in de ogen van de moeders en sprongen ze aan de kant. Nadat ik de bocht had gemaakt, stapte pap weer in. Ik zei: 'pap wat heb je tegen ze gezegd?' zegt hij: 'Ja, dat je net je rijbewijs gehaald hebt'." ➡

Gerard Braakhuis

De twee hebben mooie tijden met elkaar beleefd. Inmiddels werken ze veel minder samen. Af en toe nog wel eens op een brengpunt. Gerard; "Barry zit dan op de weegbrug en ik zit op het brengpunt. We zien elkaar dan tijdens de koffiemomenten en pauzes".

WERKEN TIJDENS CORONA

In maart 2020 werd het beroep van Gerard en Barry aangewezen als vitaal beroep. Gerard en Barry merken zeker een verschil met daarvoor. Barry: "Afval gaat door, het moet van de straat af. Je kan niet tegen mensen zeggen, ik ga thuis werken, dus breng het afval maar bij mij thuis. Wij zijn hetzelfde als de politie en brandweer, het werk gaat gewoon door."

Gerard: "Je kan bij het afvalbrengstation niet zeggen dat de slagbomen dicht gaan. Wij zeggen nu, 'we zijn geen milieustraat, maar een pretpark'. Het is echt een uitje voor mensen. Toen de lockdown in het voorjaar van 2020 in ging, konden we echt merken dat het veel drukker werd. Mensen zitten nu ook al zo lang thuis, ze hebben mooi de tijd om op te ruimen."

BARRY:

" AFVAL GAAT DOOR, HET MOET VAN DE STRAAT AF. JE KAN NIET TEGEN MENSEN ZEGGEN, IK GA THUIS WERKEN, DUS BRENG HET AFVAL MAAR BIJ MIJ THUIS. WIJ ZIJN HETZELFDE ALS DE POLITIE EN BRANDWEER, HET WERK GAAT GEWOON DOOR. "

Gerard en Barry merken dat mensen momenteel een korter lontje hebben. De wachttijden voor de milieustraat zijn lang; er mogen maar 10 auto's op het terrein. Gerard: "Mensen worden ongeduldig. Als ze op de milieustraat zijn, gooien ze het liefst alles in één container. Als je er dan wat van zegt, worden ze boos. Als je even omdraait, ligt gips bij het hout of hout bij de bielzen.

Als ze de volgende keer weer komen en je zegt er wat van, dan krijg je een vervelende reactie. Dat zij al zoveel betalen en wij niks staan te doen."

Toch blijven Gerard en Barry er rustig onder. Barry: "als je chauffeur wilt worden, moet je voor Code 95 35 uur aan nascholing besteden. Je kunt dan verschillende cursussen volgen, zoals asbestherkenning en zuinig rijden, maar ook omgaan met agressie." Deze cursus hebben beide mannen gevolgd. "Uiteindelijk is 75% van de mensen gewoon vriendelijk. Als ik in het buitengebied rijd, krijg ik weleens wat te drinken, een ijsje, een gehaktbal

Barry Braakhuis

of een stukje taart. Mensen vinden het fijn dat je het afval bij ze ophaalt. Ook met kerst kreeg ik een kaartje," aldus Barry.

WAARDERING

De mannen gaan met veel plezier naar hun werk. Barry: "Ik ben nog nooit met tegenzin naar mijn werk gegaan. Ik zit de hele dag lekker in mijn wagen, een Scania zijlader, met mijn eigen muziek. De wagen is van Twente Milieu, maar ik zit er altijd in. Ik heb hem van binnen helemaal aangekleed, er hangen lampjes in en er staat van alles op mijn dashboard. Aan het einde van iedere dag heb ik 900 bakken achter de rug en zijn de mensen weer van hun rommel af. Dat heb ik dan toch weer mooi gedaan." Gerard waardeert dat hij bij Twente Milieu goede arbeidsvoorwaarden heeft. Gerard: "Ik zit nog in de oude regeling en heb genoeg snipper-, atv- en ouwelullendagen. En ik heb qua loon niks te klagen."

Gerard en Barry mogen nog dertien maanden samen aan de slag bij Twente Milieu, daarna zit Gerards avontuur bij de inzamelaar erop. Hij heeft dan 44 jaar voor het bedrijf gewerkt. Tot het zover is, staan de mannen iedere dag samen voor de inwoners van Twente klaar. ➡

“WE ZIJN ALLEMAAL VEILIGHEIDS-AMBASSADEUR”

Veilig werken is een belangrijk thema in onze branche. Zo stelt ook Richard Vermaning, technisch medewerker bij Omrin. Omrin is inzamelaar en verwerker van afval. Het bedrijf is gevestigd in Friesland. Omrin is Fries voor 'kringloop'. Het bedrijf zet alles op alles om afval zoveel mogelijk om te zetten in nieuwe grondstoffen en duurzame energie. En steeds staat veiligheid en gezondheid voorop. “Om vier uur moet iedereen weer gezond naar huis.”

TEKST: DANIELLE VAN VLEUTEN

Richard werkt sinds 2016 bij de elektro technische dienst, ETD, op Eco-park De Wierde in Heerenveen. Hij houdt zich bezig met het verhelpen van storingen en het onderhoud bij tijdelijke 'stops' van de installatie. “Iedereen moet de veiligheid hoog houden. Daar hebben we duidelijke afspraken over binnen Omrin. Daarbij gaat het om je eigen veiligheid en om die van je collega's”, vertelt Richard. “Wij letten op elkaar en spreken elkaar aan als we zien dat het ergens niet goed gaat. Dan praten we er met elkaar over en kijken hoe het beter kan.”

VEILIGHEID VERSTERKEN

“Het gaat niet om een rode of gele kaart geven, het gaat om echt van elkaar leren. Je moet elkaar continu scherp houden, want we willen allemaal 'om 7 uur aan het werk en om 16 uur naar huis'. Ons motto is 'we werken veilig of we werken niet'. Snelheid mag nooit de drijfveer zijn om niet veilig te werken.” Bij aanvang van het werk checken de medewerkers van Omrin of de gemaakte afspraken worden gevolgd. Ze zijn steeds bezig met de eigen veiligheid en die van anderen. “Doordat we elkaar aanspreken op gedrag, kun je ons allemaal 'veiligheidsambassadeurs' noemen. Samen versterken we de veiligheid op de werkvloer”, aldus Richard.

INFORMATIE VAN DE WERKVLOER

Informatie van de mensen op de werkvloer is heel nuttig. “Zij zien wat er gebeurt en kunnen aangeven waar het in hun ogen niet goed gaat. Het is belangrijk dat je naar de afdeling Veiligheidszaken stapt als je vragen hebt over onveilige situaties. Samen kun je dan afspraken maken over een betere aanpak.” De medewerkers van de afdeling Veiligheidszaken zijn belangrijk aanspreekpunt binnen een organisatie als het gaat om veiligheid en gezondheid. Daar begint het in kaart brengen van de risico's. Vervolgens wordt in overleg met leidinggevenden beoordeeld welke maatregelen getroffen moeten worden om het werk veilig en gezond te kunnen doen.

MELDING VAN INCIDENTEN

Risico's doen zich op allerlei plaatsen en op vele momenten voor. Bedrijven hebben te maken met grote en kleine incidenten. “Bij ons op het terrein wordt momenteel een bedrijf gebouwd. Daar is een looproute uitgezet, die je moet volgen. Als ik zie dat iemand zich niet aan die route houdt, zeg ik daar wat van. Komt het nog een keer voor dat die persoon dat doet, dan wordt er een melding van gemaakt.” Zo'n

melding komt in een database te staan en dan wordt bekeken waarom iemand zich niet aan de afspraken houdt. “Misschien staan er geen duidelijke bordjes of heeft de persoon nooit een goede uitleg gehad. Dan wordt hier een afspraak over gemaakt.” De melding, wat ermee is gedaan en hoe het is opgelost, wordt intern (anoniem) verspreid via het intranet, zodat iedereen ervan kan leren en de afspraken duidelijk zijn.

COMMUNICATIE

Goede communicatie, daar staat of valt het mee volgens Richard. “Het wil nog wel eens misgaan als medewerkers van buitenaf bij ons aan de slag gaan. Die zijn gewend aan andere regels. Zorg dus dat je goed met elkaar praat over veiligheid en gezondheid. Zeker bij grote klussen is dat van groot belang. Want hoe groter de klus, hoe groter het risico, en hoe belangrijker het is dat je goed op elkaar let. Zorg ervoor dat inhuurkrachten op de hoogte zijn van de veiligheidsregels binnen je organisatie. Daarmee voorkom je incidenten.” ↔

Richard Vermaning, technisch medewerker Omrin, checkt spanningsloosheid motor om veilig te kunnen werken

MENTAAL FIT IN CORONATIJD

De uitbraak van het coronavirus en de maatregelen die daarbij zijn afgekondigd, hebben invloed op de mentale gezondheid van vrijwel iedereen. We krijgen te maken met onbekende of onvoorspelbare situaties, gezondheidsrisico's en zieke mensen thuis of op het werk. Dit kan stress en zorgen opleveren en je mentale gezondheid beïnvloeden.

TEKST : LIANNE PIT

De GGD omschrijft mentale gezondheid als de gezondheid van je geest. "Als je aan gezondheid denkt, denk je al snel aan je conditie, aan je lijf, je fysieke gezondheid. Als je fitter wil zijn ga je meer bewegen, vroeger naar bed, stop je met roken en ga je gezonder eten. Maar wist je dat de verzorging van je geest net zo belangrijk is? Als je namelijk niet alleen lekker in je vel, maar ook lekker in je hoofd zit, functioneer je beter, sta je positiever in het leven, heb je minder last van stress en kun je problemen beter de baas", aldus de GGD.

MENTAAL GEZOND BLIJVEN, OOK OP HET WERK!

Mentaal gezond blijven is dus belangrijk. Maar hoe blijf je mentaal gezond tijdens de coronapandemie, ook op je werk? Een fijne, veilige en open werksfeer is erg belangrijk voor je mentale gezondheid. Het Trimbos-instituut en het Arboportaal geven tips hoe je mentaal gezond kan blijven:

1. LAAT LOS WAAROP JE GEEN INVLOED HEBT

Doe wat je zelf kan doen en laat los waar je geen invloed op hebt. Raadpleeg professionele hulp zoals een (bedrijfs-)psycholoog, bedrijfsmaatschappelijk werker of vertrouwenspersoon als je merkt dat dit nodig is. Bij vrijwel iedere organisatie is een van bovenstaande personen aanwezig en kun je laagdrempelig over zowel privé- als werksfeer gerelateerde uitdagingen spreken.

2. RAADPLEEG BETROUWBAAR NIEUWS

Raadpleeg alleen betrouwbare nieuwsbronnen en ga af op de feiten. Vermijd nepnieuws en paniekzaaijerij. Betrouwbare nieuwsbronnen zijn onder andere: de website van de Rijksoverheid, de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en het RIVM. Als het nieuws je te veel wordt, pro-

beer dan je nieuwsinname te beperken tot bijvoorbeeld 2-3 keer per dag en kijk ook geen nieuws vlak voordat je gaat slapen.

3. PRAAT EROVER!

Voel je je mentaal niet fit? Heb je bijvoorbeeld last van stress of van negatieve gedachten? Praat erover en bespreek wat je bezighoudt met collega's, vrienden, familie of kennissen. Dit kan telefonisch, maar ook via videobellen of een e-mail. Jouw werkgever bekommert zich ook over jouw mentale gezondheid en probeert activiteiten te organiseren om jouw mentale gezondheid te beschermen. Denk aan vlogs van collega's die thuis aan het werk zijn, digitale koffiemomentjes of online vrijdagmiddagborrel. Herken je dit niet? Bespreek het met je leidinggevende of doe zelf een voorstel.

4. LICHTPUNTJES

Probeer lichtpuntjes te blijven zien. Schrijf bijvoorbeeld iedere dag op waar je dankbaar voor bent of drie positieve dingen die je meegemaakt hebt, gezien hebt

of gedaan hebt. Als je dit elke dag doet, begin je het verschil te merken en ga je positiever in het leven staan!

5. ONTSPAN

Zorg voor ontspanning door iets voor jezelf te doen waar jij energie van krijgt. Zo kan je bijvoorbeeld energie krijgen van sporten, van wat lekkers bakken, muziek te luisteren of te gamen. Probeer ook goed te slapen. Als je genoeg slaapt, kun je stress beter aan.

Wil je meer tips lezen? Bekijk dan eens de Trimbos-instituut website: www.mentaal-vitaal.nl. Op deze website staat ook een test waarmee je je mentale fitheid kunt testen.

Zit je met vragen of maak je je zorgen over jezelf of een ander? Neem dan eens een kijkje op de website: www.steunpuntcoronazorgen.nl. Op deze website vind je actuele informatie en tips over hoe je met je zorgen om kan gaan en doorverwijzingen naar hulp. ➡

HANDSCHOENEN AAN!

illustratie & vormgeving: www.seidel.nl

www.arbocatalogus-afvalbranche.nl

we werken
VEILIG
of niet →

QUIZ

TEST JE KENNIS OVER AFVAL

1) Hoeveel mensen werken er in de afval- en reinigingsbranche?

- A. Minder dan 10.000
- B. 10.000 – 15.000
- C. 15.000 – 20.000
- D. Meer dan 20.000

2) Hoe lang duurt het voordat een blikje in de natuur is afgebroken?

- A. 25 jaar
- B. 50 jaar
- C. 65 jaar
- D. een blikje blijft voor altijd bestaan

3) Hoeveel kilo afval produceren we in Nederland jaarlijks per persoon?

- A. 250 kilo
- B. 325 kilo
- C. 490 kilo
- D. 610 kilo

4) Hoe lang geleden werd de eerste glasbak in Nederland geplaatst?

- A. 15 jaar
- B. 26 jaar
- C. 34 jaar
- D. 43 jaar

5) Welke drie merken worden het meest teruggevonden als zwerfafval?

- A. Red Bull, Marlboro, McDonald's
- B. Red Bull, Coca-Cola, Albert Heijn
- C. McDonald's, Coca-Cola, Heineken
- D. Coca-Cola, Heineken, Anta Flu

1. D 2. B 3. C 4. D 5. A

